

NEVETŐ KISLEXIKON

Juhani Nagy János gyűjtése

Timár Györgynek ajánlom

Az alapötlet Timár Györgyé. Jó negyedszázada jelent meg az elmés szómagyarázatok nagylexikona (zsebbe csúsztható karcsú kötetecske amúgy) Abasári-Zsúrló alcímmel s a kettő között több mint ezer címszóval. Azóta a Nevető lexikon újabb, bővített kiadása is bizonyította, hogy morcos világunkban szükség van efféle mosolyt fakasztó értelmezésekre, csintalan áthallásokra, kaján elírásokra, fondorlatos ferdítésekre.

Társaságban magam is mulattam időt elmezsavarintó nyelvi lelemények fabrikálásával, idióta szómagyarázatok feljegyzésével, csereberéjével. Nem bántam, ha internetes fórumokon mások adták közre egyik-másik kedvencemet, hiszen nem magamnak ötlöttem ki őket, mint ahogy, vélhetően, ők sem maguknak. (Fabatkát sem ér a vicc, ha egyvalaki tudja és magában időnként nagyokat röhög rajta.) A szómagyarázatok nem egyformák, mint ahogy kiötlőik és olvasóik, azaz, mi sem vagyunk azok. Másan fog felvihogni az, aki ismeri a kis Vuk történetét, de nincs otthon a számítástechnikában; aki járt orkáncabátban, de nem a Pepsi-szigeten. Ki a trágárságot díjazza harsány röhögéssel, ki a frappáns fricskát. Kérészéletű zenekarok rajongóinak más szócikk fog tetszeni, mint az intellektuális finomságokra fogékonyaknak. Erre kapja fel fejét a tévécsatorna-töltelék, amarra, ki pénzen kívül mást is olvasott már. De hát ez is így van rendjén.

Baráti körben, ha valamelyikünk pihent, némi alkoholfüggővel is serkentett agyából kipattant, hogy a tönkretesz nem egyéb, mint elkorhadt fatörzseket illetéktelen behatolás ellen védő zárszerkezet, valaki mindig óvást emelt, hogy "ez már Timárnak is eszébe jutott". Persze, járhat egy srófra az agyunk: a zseton Timárnak halpénz, nekem tonhal vásárlására jogosító érme. Vagy: magam is úgy gondoltam, hogy a tréfa nevetségesen rossz minőségű faanyag, a vesztőhely a kaszinó másik neve, a zimankóban pedig, Timárhoz hasonlóan, cudar hidegben használható gyógyászati segédeszközt látok. Ezeket az értelmezéseket, természetesen, kihagytam az alább következő gyűjteményből (ha mégis becsúszott egy-kettő, amit őszintén nem remélek, az sem sanda plágium, hanem figyelmetlenség).

Gyűjteményt írtam, hiszen az ezerötszáz címszó nem mindegyike saját agyszülemény. Az

összeállítást az ötletadó alpmű iránti tiszteletből - annak nagyságára is utalván - Nevető kislexikonnak kereszteltem el. Szerzői jogdíjra nem tartok igényt, de mert százezer karakter leírása, az anyag megszerkesztése, lajstromozása, csiszolgatása nem kis munka volt, egy sörre mindenképp. Olvasónként egy korsóra, címszavanként egy pohárra vagy karakterenként egy pikolóra - nekem mindegy, elvégre mind egy.

J. N. J.

A

ABAKUSZ

középkori magyar kiskirály ötlete alapján készített keleti étel

ABIGÉL

fiatal lányok kenőcse

ABLAK

1. üvegfalú házikó
2. régebben az AB által biztosított lakás szinonimája volt
3. az Alkotmánybíróság (AB) nyaralója

ABLAKOS ERETNEKPÓK

(Amaurobius fenestralis) istentagadó üveges

ABLAKPÁRKÁNY

az ismert gyermeklexikon anyagi okok miatt rövidített változata

ABRAKADABRA

kiadós sörözés után vacsorát teremtő varázsszó

ABRONCS

autóalkatrész karambol után

ABSZOLÚT HALLÁS

zeneélvezet -273 ° C-on

ADÓ

fájdalmasan magas szolmizációs hang

ADÓTORONY

az új APEH székház legmagasabb része

ADÓVEVŐ

1. az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal hivatalos rövidítése
2. az adófizetést fiktív számlák vásárlásával elkerülő fantomcég

ADUCSALÁS

APEH-alkalmazott nem teljesen tiszta tette zsugázás közben

AGGASTYÁN

nyugdíjazott borostyán

AGGODALOM

gyémántlakodalom

AGGÓDÁS

gondterhelt vénember kerti munkát végez

AGRIKULTÚRA

vadászkutya tenyésztés

AGROKULTÚRA

a parasztfolklor ezredvégi elnevezése

AGYTEKERVÉNY

némi szürkeállomány beszerzésére jogosító igazolás

AJTÓ

másik helyiségbe vezető állóvíz

AKKUMULÓTOR

villamos árammal hajtott paripa halotti vacsorája

AKROBATIKA

érdekes, tarka színű ruhában előadott rövid cirkuszi szám

AKTIVÁLÁS

házasság felbontásának érvényesítése

AKTÍV SZÉN

bányászni sem kell, magától kimászik a föld alól

AKTUÁLIS

időszerű művészi testábrázolás

AKTUS

meztelen testet ábrázoló amerikai tintarajz

AKVARISTA

kizárólag vízfestékekkel dolgozó, csakis színes halakat ábrázoló festő

ALAKOSKODÓ KAROLÓPÓK

(Misumenops tricuspidatus) életünk párja

ALAPKUTATÁS

minden kutak elődjének kialakításában vesz részt

ALAPOS

úthenger-balesetet szenvedett, szőrszálhasogató egyén

ALBÁN

Zrínyi Miklós nem magyar helyettese

ALBUM

bélszél hirtelen kiáramlásának durranásszerű hangja

A LEGJOBBKOR

20-40 év között

ALGIMISTA

arany előállításával kísérletező degradált középiskolás

ALKOHOL

szeszeket hamis vádakkal illet

ALKOHOLSZONDA

ittas állapotban hamis vádakat terjesztő mesterséges űrobjektum

ALMA

ezen a napon fogyasztható gyümölcs

ALMATORTA

cukrászdában eszeveszett tortafelvásárlás után kihelyezett, áruhiányt jelző tájékoztató tábla

ALPAKKA

(Jyrkijärvi): világos színű fémtárgyakat készítő finn kézműves

ALPINISTA

a női nemi szerveket kedvelő hegymászók hierarchiájának alján lévő személy

ALPISI

síelés közben hagyott vizeletnyom

ALSÓGATYA

szenvedélyes kártyás egyetlen ruhadarabja a vesztes játszma végén

ALULTÁPLÁLTSÁG

informatikai rendszerek szünetmentes energiaforrás nélküli működése

ANALFABÉTA

a homoszexualitásban teljesen járatlan férfi

ANALÍZIS

a melegek szexuális szokásainak elemzése matematikai módszerekkel

ANGLIKÁN

az angol mohamedánok félkatonai szervezetének vezetője

ANGOLNA

angolul tanulni vágyó halfajta

ANTIKVITÁS

kétes eredetű régi bútordarab

ANTIPATIKUS

kiállhatatlan gyógyszerész

ANYAG

amire a materializmus épül

ANYAJEGY

kisgyermekesek utazási kedvezménye

ANYANYELV

édesipari termék, melynek elfogyasztása után mindenki tökéletesen fogja használni a magyart, és nem ír le ilyeneket, hogy: "a termék külsején képződő bevonat a termék élvezeti értékét nem rontja"

ANYUKA

elővigyázatlan nő

APOSZTRÉFÁL

valamely tevékenységet poénos ugratásnak jellemez

APOSZTRÓF

középkori mértékegységgel mérhető nagyságú idézőjel

APOTÉKA

agitációs propaganda osztályok (APO) kézikönyvtára a szocializmusban

APPARÁTUS

pártszékházak dolgozói részére rendszeresített munkahelyi zuhanyozó

ARANYÉR

ércbányában magas aranytartalmú terület

ARANYOS KAROLÓPÓK

(Philodromus aureolus) az aktuális szerető

ARARÁT

híres bibliai hegy, a csúcsán lévő tábla mutatta a helyes irányt az Özönvíz idején a Rát nevű helyet kereső Mózesnek

ARCÁPOLÓ

plasztikai-sebészeti szakvizsgával rendelkező nővér

ARCSZÖSZ

piheszerű, illatos szőrmaradványok az arcon borotválkozás után (Szegeden)

ARKANSAS

a hírhedt Arkan kapitány vadászatra kiképzett madara

ARROGÁNS

román kisteherautó lekezelő stílusú sofőrje

ARTICSÓKA

1. művészelelkű fekete madár
2. művészelelkű fekete madarak által előszeretettel fogyasztott növény

ASZFALT

útépítésre használt olajszármazékot mohón evett

ATOMÓRA

a híres szegedi író nagy pontosságú időmérő eszköze

ATTITÚD

pszichológiai jelenségeket leíró, gyakorló jellegű zenei alkotás

ATROCITÁS

zenekari tag hangszeres játéka hallatán a közönség durva cselekedetekre ragadtatja magát

AUDIENCIA

német gyártmányú, négykörös autók hangjának meghallgatása

AUTOGÉN

a gépkocsik alapvető jellemvonásait meghatározó molekulák összessége

AURA

aranyból készült időmérő

AVAS

lejárt szavatossági idejű fémből készült miskolci hegy

AVOKÁDÓ

hányást előidéző gyümölcs

forrás és folytatás:

<http://mektukor.oszk.hu/00200/00288/00288.htm>